

Ginkluota rezistencija Lietuvoje 1944/45 -1953m.

Pranešimą paruošė
Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos
IV e klasės mokinė
Rūta Žaliukaitė

Pranešimo turinys

- œ Pagrindinių temos sąvokų išsiaiškinimas
- œ Ginkluotos rezistencijos priežastys
- œ Ginkluotos rezistencijos etapai, jiems būdingi požymiai
- œ Žymiausi partizanų vadai
- œ Pasipriešinimo rezultatai, padariniai

Sąvokos

- ☞ Ginkluota rezistencija- tai aktyvaus pasipriešinimo forma (pasipriešinimo judėjimas), kurio metu yra naudojami ginklai.
- ☞ „Miško broliai“ - Lietuvos partizanai, pokariu kovoję už Lietuvos nepriklausomybę.

Ginkluotos rezistencijos priežastys

- ☞ Skaudi pirmosios sovietinės okupacijos patirtis
- ☞ Mobilizacija
- ☞ Patriotizmas
- ☞ Tikėjimas Vakarų pažadais
- ☞ Laisvės, nepriklausomybės troškimas

Ginkluotos rezistencijos etapai

☞ I etapas - Visuotinio pasipriešinimo etapas
(1944- 1945m.)

☞ II etapas – Organizuoto pasipriešinimo etapas
(1946- 1948m.)

☞ III etapas – Centralizuoto pasipriešinimo etapas
(1949- 1953m.)

I etapas (1944- 1945m.)

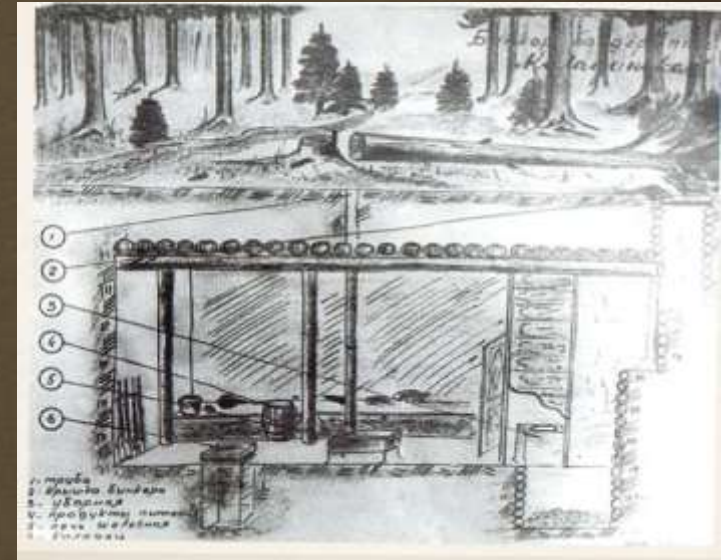
- ☞ Drąsiai veikė dideli kovos junginiai
- ☞ Buvo kuriamos partizanų stovyklos
- ☞ Partizanai pelnė gyventojų pagarbą
- ☞ Pradedama kurtis partizanų apygardos

II etapas (1946- 1948m.)

- ⌘ Kovos būriai veikia atsargiau, mėgina vienytis, trukdyti sovietų valdžios pertvarkymams
- ⌘ Spausdinama pogrindinė spauda
- ⌘ Statomi bunkeriai
- ⌘ Partizanams padeda ryšininkai
- ⌘ Ir toliau kuriasi partizanų apygardos

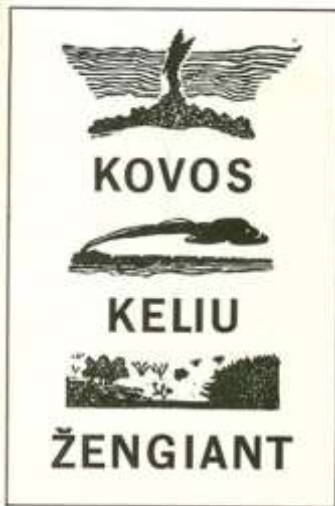
- ⌘ 1946m. partizanai įgavo persvarą: nukovė daugiau sovietinių kareivių bei pareigūnų, nei žuvo partizanų. Ši persvara išliko iki 1949m.

“Spausdintas žodis buvo, yra ir bus pats tikriausias ginklas”

(Bronius Karbočius
Vyčio apygardos vadas)

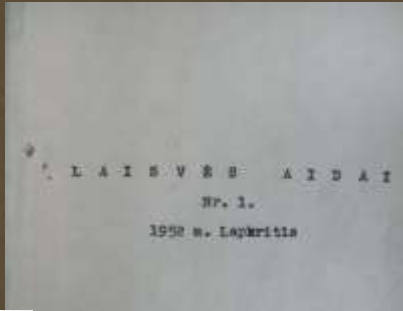
Priskelimo ugnis: LLKS priskelimo apygardos organas. 1951, gruodžio mėn., nr. 5 (21)
Iš Nacionalinės bibliotekos fondo

Gudaitis L. Kovos keliu žengiant: Pokario Lietuvos partizanų elitas ir datais. Vilnius: Vytury, 1991, 296 p., [4]
Iš Nacionalinės bibliotekos fondo

Priskelimo ugnis: Vyčio sąjungos atkaro apygardos vadovybės organas. 2, lapkričio mėn., nr. 1.
Iš Lietuvos spaudinio archyvo

Laisvės varpas: LLKS Kėšalio apygardos organas. 1947, spalio mėn., 15 d.
Iš Nacionalinės bibliotekos fondo

Laisvės varpas: LLKS Kėšalio apygardos organas. 1952, balandžio mėn., 18 d.
Iš Nacionalinės bibliotekos fondo

Vyčių keliu: Vyčių sąjungos organas. 1952, rugsėjo mėn., 8 d.
Iš Lietuvos spaudinio archyvo

„Tada supratau, kad jie gali kankinti kūną,
o dvasios palaužti negalės. Suvokiau, kad
žmogaus dvasia galingesnė už kūno
kančias.“

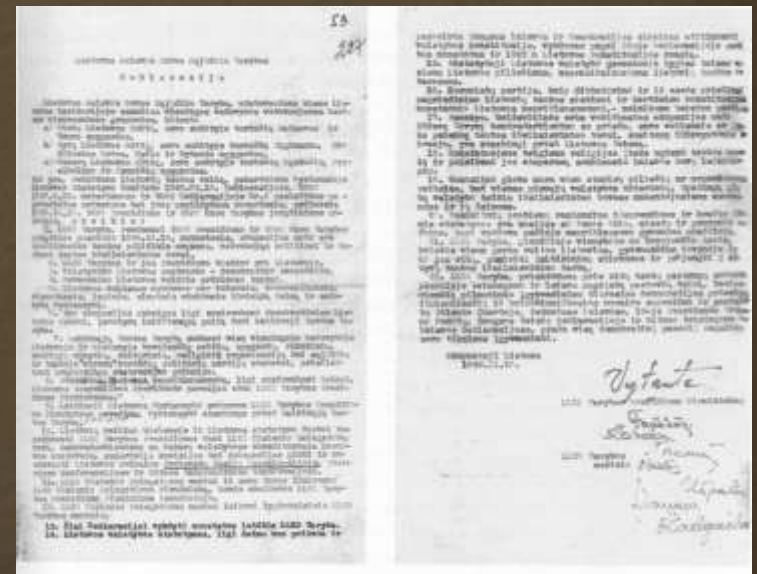
(Partizanų ryšininkė Joana Dijokaite)

III etapas - (1949- 1953m.)

- ☞ 1949m. Baigia kurtis partizanų apygardos
- ☞ Pasipriešinimui ėmė vadovauti LLKS (Lietuvos laisvės kovos sąjūdis)
- ☞ 1949m. vasario 16d. pasirašyta Nepriklausomybės deklaracija

☞ *Seko jėgos,
blėso viltis sulaukti pagalbos iš Vakarų, imta kovoti pavieniui*

Lietuvos laisvės kovų partizanų apygardos

Žymiausi partizanų vadai

Juozas Lukša-
Daumantas

Adolfas Ramanauskas-
Vanagas

Jonas Žemaitis-
Vytautas

Pasipriešinimo padariniai

- ☞ Žuvo 20 tūkst. vyrų
- ☞ Partizaninis karas atskleidė neteisėtą SSRS okupaciją ir paskatino tolimesnį priešinimąsi

„Aš, kaip ir kiti mano bendraminčiai, manau, kad Sovietų Sąjunga ginkluotomis pajėgomis įsiveržė į mūsų šalį. Ši sovietų vyriausybės žingsnį laikau neteisėtu. <...> Visus pagrindžio veiksmus, kurio dalyviu aš buvau, nukreiptus prieš sovietų valdžią, aš laikau teisingais ir nelaikau nusikalstamais. <...> Aš vis tiek manau, kad kova, kurią aš vedžiau devynerius metus, turės savo rezultatus.“

(Iš Jono Žemaičio paskutiniojo žodžio teisme)

Šaltiniai

- ⌘ <http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2009-12-16-laisves-kryzkeles-lietuva-1939-1990-metais/36716>
- ⌘ <http://mkp.emokykla.lt/imo/lt/mo/775/>
- ⌘ <http://www.partizanai.org/>
- ⌘ [http://www.sovietika.lt/922702/straipsniai/stalinizmas/partizanu-palaiku-desakralizavimas-pokario-metais-\(simboline-perspektyva\)](http://www.sovietika.lt/922702/straipsniai/stalinizmas/partizanu-palaiku-desakralizavimas-pokario-metais-(simboline-perspektyva))
- ⌘ Nijolė Gaškaitė „Pasipriešinimo istorija 1944-1953 metai“
- ⌘ Nijolė Letukienė, Jonas Gineika „Istorija. Kurso santrauka istorijos egzaminui“